

viðmerking

Har var ongin avdúking

Longu í október 1992 gjörði eg vart við, at talan fór at verða um at seta pening í Føroya Banka eisini

Friggiðagagin hevði Sosialurin stóra, fangandi yvirskrift á fyrstu síðu: »Avdúking: Partabævaðbytið partur av eini størri ætlan«, og á aðru síðu, har málið verður gjøllari viðgjørt, stendur, at »eitt skjal, sum er gjørt í ldnadarmálaráðnum, visir, at talan hevur alla tíðina verið um at bjarga FB eisini«.

Tað er min góði vinur Jan Müller, sum eigur hesa sensatiónina. Hann tekur mær tað vónandi ikki illa upp, at eg geri hesar viðmerkingar.

Orðini í viðtøkunum um »større ... banker«
Jan Müller hevur funnið viðtøkurnar fyrri Figgjargrunnin frá 1992 fram. Hann visir á orðini:
»Fonden har følgende formål: at indskyde og besidde ejerkapital i de STØRRE FÆROSKE BANKER«.

Og hann skrivur:
»Tað marghættliga í øllum hesum er, at eingin hevur givið umrødda skjali gætur«.

Her er tað, at eg noyðist at rættleða. Tí, møguliga gáði Sosialurin, hansara lögmaður og varalögmaður ikki henda setning. Men onkur hevur so ansað eftir honum.
Fjurtandi nr. 70 1992 kom út seinnapartin 20. oktober, t.v.s. dagin eftir, at Figgjargrunnin hevði viðgjørt málið. Eg var blaðstjóri tá og hevði hesa yvirskrift við stórum stavum á fyrstu síðu:

»Figgjargrunnurin frá 1992: Viðari virki enn hildið«.

Og inni í blaðnum, á síðu 9, skrivaði eg:

»Endamálið við grunninum er ásett í § 2 í viðtøkunum – og har verður Sjóvinnubankin ikki nevndur.

I hesi grein stendur, at grunnurin hevur til endamáls »at seta og eiga egin pening í størri føroyskum banka sum partapening ella ábyrgdarpening«. Heimildin er sostatt ikki avmarkað til Sjóvinnubankan.

Sum tað sæst, fær stýrið fyrri Figgjargrunnin frá 1992 viðari heimildir enn tað, sum áður hevur verið hildið.

Og í næsta blað, nr. 71 frá 22. og 23. oktober 1992, hevði eg eina grein móti Atla Dam eftir eitt kjak, við høvdu havt í Sjóvarpinum. Eg skrivaði, at hann hevði fingið nakrar 100 milljónir »at bjarga øðrum bankanum við. Hinum sleppur hann undan at bjarga – fyrirsíð? – tí ein danskur banki ger tað«.

Nær varð tað skrivað?

Hesi citatini eru nóg mikið til at prógva, at øll svóvu ikki, tá tað longu í 1992 varð nevnt í viðtøkunum fyrri Figgjargrunnin, at ætlanin var at seta partapening ella ábyrgdarpening bæði í Sjóvinnubankan og Føroya Banka.

Ókkurt kann tó tykjust nýtt í greinini hjá Jan Müller, t.d. hetta:

»Uppskotið til hesar viðtøkur er skrivað væl undan 6. oktober 1992, tá bjargingin av Sjóvinnubankanum fór fram. Tað er felt niður á pappir í danska ldnadarmálaráðnum...«

Ein kelda, sum Sosialurin hevur tosað við, sigur, at hetta skjalið greitt visir, at avgerðin um, at Føroya Banki skuldi hava kapital er tikin longu áðrenn 6. oktober 1992«.

Um Sosialurin kann prógva, at viðtøkurnar eru skrivaðar »væl undan 6. oktober 1992« er tað sera áhugavert og eigur at koma fram.

Avtalurnar og tingið

6. oktober 1992 avtalaðu stjórnin og Landsstýrið, at landskassin skuldi fáa 500 mió. kr. í láni úr ríkisskassanum, partvist til gjaldføri landskassans, og partvist at seta í tann frystastadda Sjóvinnubankan.

Landsstýrið skuldi hava heimild frá Løgtinginum at

taka lán úr ríkisskassanum. Uppskot um lániheimild varð lagt fyrri tingið 19. oktober, og eintak av avtaluni varð lagt við.

Ónki uppskot til samtyktar um at góðkenna avtaluna varð lagt fram. Hetta varð heldur ikki gjørt í sambandi við avtaluna 1. februar 1993. Í hesum báðum for- um hevur tingið sostatt góðkent avtalurnar óbeinleis við at samtykka lániheimildir, har treytirnar (avtalurnar) vóru lagdar við.

Landsstýrið, sum kom aftaná – millum Javnaðarflokkinn, Tjóðveldisflokkinn og Sjálvstýrisflokkinn – legði harafturimót fram uppskot til samtyktar, so at tingið beinleis góðkendi avtalurnar frá 28. mai og 12. oktober 1993.

Tað nýggja Landsstýrið, skipað í heyst, hevur aftur broytt mannagongd. Tað hevur ikki lagt avtaluna frá 17. november fyrri tingið til góðkenningar enn.

Málsviðgerðin

Uppskotið um ta fyrstu lántøkuna í 1992 fekk 1. viðgerð á tingi 19. oktober, varð beint í Figgjargrunnin henda dagin og kom aftur í tingið sama dag. Sanniliga ein skjót viðgerð.

Undir 1. viðgerð nevndi eg, at vit tingmenn vistu ikki so nógv um Figgjargrunnin, tí vit kendu ikki viðtøkurnar.

I álitinum frá Figgjargrunnin, har felags frágæðingin ikki fyllir meira enn 10 reglur, stendur, at

landsstýrismadurin Jógvan Sundstein »kunnaði Figgjargrunnina um tey skjöl, ið skulu leggjast til grund fyrri viðari avgreiðslu av fyriliggjandi máli, og umrøddi serliga spurningarnar viðvíkjandi lániavtalu millum 60-miljóna Grunnin... og komandi »Finansieringsfonden af 1992«, uppskot til stovningarskjal viðvíkjandi nevnda grunnin og skriv frá Ríkisumboðsmanninum viðvíkjandi fyriliggjandi máli sum heild«.

Tað stendur »stovningarskjal viðvíkjandi nevnda grunnin«, er talan helst um viðtøkurnar, men ónki meira er í álitinum um hetta.

Allir limir í Figgjargrunnin uttan eg sjálvur tóku undir við málinum. Teir vóru Jørgen Thomsen og Vilhelm Johannesen úr Javnaðarflokkinum, Birgir Danielsen úr Fólkaflokkinum, Lassi Klein úr Sjálvstýrisflokkinum og Finnboði Arge úr Sambandsflokkinum.

Eg hevði m.a. ta viðmerking, at »Tjóðveldisflokkurin er fyrri, at roynt verður um at endurreisa Sjóvinnubankan, tí tað er sambært Lúskeparfrøðingum ógjørligt at meta um tær avleiðingar, tað kann fáa fyrri samfelagið, um bankin fer á húsangang«.

Tá eg kortini ikki tók undir við málinum, var tað tí, at »Tjóðveldisflokkurin góðtekur ikki, at ein vána- lig Heimastýrisløg, sum varð kroyst niður yvir froyingar í 1948, nú í roynd og veru verður sett úr gildi uttan veruligar samráðingar millum Føroyar og Danmark, og at vent verður aftur til amtsstøðuna«.

Áhugavert er at sigga, at eg longu tá skrivaði, at »ónki er komið fram, sum prógar, at tað inntrivið, sum nú verður gjørt, er tað einasta og seinasta«.

Tað visti seg so seinni, at tær 300 milljónir, ið tá vóru læntar úr ríkisskassanum til bankabjarging, øktust til fleiri miljardir.

At talan kundi verða um at seta pening í báðar teir størri bankarnar var longu greitt í oktober 1992, tá viðtøkurnar fyrri Figgjargrunnin vóru góðkendar. Tað er ikki hetta, sum er nakar spurningur og skal kannast í dag. Tað avgerandi, sum er ógreitt, er, hvat virði Føroya Banki hevði, tá landskassin yvirtók hann.

Finnboði Isakson

TVANGSAUKTION

Pá Dommerkontoret, C. Ploensgata 1, 100 Tórshavn, afholdes
torsdag
den 23. februar 1995,
kl. 10.30

tvangsauktion, (AS 386/94) over matr. nr. 30 g. Söldarfjørður tilhørende P/F Dekkon.

Auktionen er begæret af advokat Friðá Páturs- son, Fr. Petersensgata 9, Tórshavn, tlf. 1.1145 (j. nr. 940708) på vegne en pant og udlægshaver.

Ejendommen er en erhvervsbygning på en 4751 kvm. stor grund. Det bebyggede areal udgør 622 kvm. i 1 etage og 133 i 2 etager.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til gennemsyn på dommerkontoret.

Færøernes fogedret,
den 03.02.95
Henrik Engell Rhod
dfm.

NY AUKTION

Pá Dommerkontoret, C. Ploensgata 1, 100 Tórshavn, afholdes
tirsdag
den 07. marts 1995,
kl. 15.00

ny auktion, (AS 476/94) over matr. nr. 1464 d. lejl. 94, Tórshavn, beliggende Berjarekka 127.

Auktionen er begæret af advokat Friðá Páturs- son, Fr. Petersensgata 9, Tórshavn, tlf. 1.1145 (j. nr. 940819) på vegne en pant og udlægshaver.

Ejendommen er en ejerlejlighed på en 67 kvm. stor grund. Det bebyggede areal udgør 67 kvm. i 1 etage.

Første auktion afholdes torsdag den 02. februar 1995.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til gennemsyn på dommerkontoret.

Færøernes fogedret,
den 03.02.95
Henrik Engell Rhod
dfm.

TVANGSAUKTION

Pá Dommerkontoret, C. Ploensgata 1, 100 Tórshavn, afholdes
torsdag
den 23. februar 1995,
kl. 10.50

tvangsauktion, (AS 463/94) over matr. nr. 52 b, Glyvur tilhørende P/F Bilsølan.

Auktionen er begæret af advokat Petur Even Djurhuus, Bryggjubakki 22, Tórshavn, tlf. 1.1260 (j. nr. 303/94) på vegne en pant og udlægshaver.

Ejendommen er en erhvervsbygning på en 476 kvm. stor grund. Det bebyggede areal udgør 493 kvm, stue- etage 493 kvm og loft- etage 232 kvm.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til gennemsyn på dommerkontoret.

Færøernes fogedret,
den 03.02.95
Henrik Engell Rhod
dfm.

TVANGSAUKTION

Pá Dommerkontoret, C. Ploensgata 1, 100 Tórshavn, afholdes
torsdag
den 23. februar 1995,
kl. 11.00

tvangsauktion, tvangs- auktion, (AS 468/94) over matr. nr. 365, Sø- vágur, bygning på lejet grund tilhørende P/F Sel- foss.

Auktionen er begæret af advokat Petur Even Djurhuus, Bryggjubakki 22, Tórshavn, tlf. 1.1260 (j. nr. 9411017) på vegne en pant og udlægshaver.

Ejendommen er en erhvervsbygning. Det bebyggede areal udgør 94 kvm. i 1 etage.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til gennemsyn på dommerkontoret.

Færøernes fogedret,
den 03.02.95
Henrik Engell Rhod
dfm.

WV PASSAT

árg. 87, í góðum mek. standi, bíliga til sølu.

Tlf. 12029